JE MAINTIENDRAI

DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XIX. ZATURDAG den 10den DECEMBER, 1831. N. 49

Gedrukt en Zaturdag's morgens uitgegeven ter Drukkery voor Zyne Majesteit den Koning der Nederlanden, door De Weduwe WILLIAM LEE.

OPROEPING!

DE ongunstige staat der Koloniale Kas, door de trage inkomst der landsmiddelen gedeeltelyk veroorzaakt, by het einde des jaars in aanmerking gekomen zynde, is de ondergeteekende van wege het Bestuur dezer kolonie gelast, de welgezinde en weldenkende ingezetenen des eilands, belastingschuldigen zynde, door middel dezer oproeping uittenoodigen, om de door hen over het loopende vierde kwartaal des jaars verschuldigde belastingen op Eigendommen en Bezittingen en op het Personeel en Mobilair, nog vóór den afloop dezer maand te komen aanzuiveren, door welk blyk van bereidwilligheid tot het gereedelyk bydragen in de ondersteuning van de administratie der kolonie zyner inwoning, elk één die aan deze oproeping zal beantwoorden, niet alleen aan den ondergeteekende met de perceptie dier landsmiddelen belast, maar vooral aan zich zelven in het byzonder eenen aanmerkelyken dienst zal bewyzen; aangezien de noodzakelykheid het thans medebrengt, dat de zoo onaangename en met kosten gepaarde geregtelyke inning der by het einde des jaars invorderbaar wordende belastingen en alle andere pretentien ten behoeve der Koloniale Kas met meer dan gewonen spoed zal moeten bewerkstelligd worden.

Curaçao den 2den December 1831.

De Ontvanger by het Algemeen Bestuur,
C. L. VAN UYTRECHT.

Publieke Inschrijving.

ONDER nadere goedkeuring van den HoogEd. Gestr. Heer Directeur ad-interim van Curaçao en onderhoorige eilanden, &c. &c. &c. zal de Boekhouder Controlleur met de voordeeligste inschryvers contracteren tot het leveren van de onderstaande benoodigheden en behoeften voor het dienstjaar 1832, te weten:

a. Tarwe Meel, aan 'sRyks Magazynen ten behoeve van het Militaire Garnisoen.

b. Versch Schapenvleesch voor het Militaire Hospitaal.

c. Het bakken van Brood ten behoeve van het Militaire Garnisoen.

d. Onderscheidene benoodigheden voor het Militaire Hospitaal.

e. Mais voor de Lands Slaven, zoo wel hier als te Bonaire (zullende de levering voor de Slaven te Bonaire op gezegd eiland moeten geschieden.

f. Olie, Kaarsen en Lampkatoen, zoo wel aan de Magazynen als aan de Militaire administratie.

g. Vlaggen en lynen, Wimpels, Seinballen, Ezelsmatten, Blik en Yzerwerk.

h. Water voor het Garnisoen, Hospitaal, Lands Slaven, de forten Nassau en Beekenburg, en fourage voor Ezels.

Die daartoe gading hebben kunnen zich tot bekoming van nadere informatie vervoegen ten Kantore der Controle van Finantien, alwaar ook de biljetten van inschryving tot Maandag den 12den December tot 'smiddags te twaalf ure zullen worden aangenomen.

J. PH. BOSCH.

Den 25sten November 1831.

Publieke Inschrijving.

INGEVOLGE Art. 5 van het Reglement voor het Lazarus- en Krankzinningen huis, zal het Gemeente Bestuur dezes eilands, met de genen, die daartoe de voordeeligste inschryving doen, contracteren tot het leveren der onderstaande artikelen, ten behoeve van dit gesticht, voor het aanstaande jaar 1832, namelyk:

Welgemalen en gezift mais meel, by voorkeur van kleine mais.

Ossen, schapen of kabrieten vleesch, met de vereischte hoeveelheid zout, limoen, en andere, tot bereiding daarvan, benoodigde artikelen.

als mede:

Gemaakte kleedaren van Coletten voor de in dit gesticht zich bevindende personen.

Zy die daarin gading hebben, kunnen zich met beslotene biljetten addresseren aan het Gemeente Bestuur voornoemd, alwaar dezelve tot Woensdag den 21sten dezer des middags te 12 ure zullen aangenomen worden, en de voorwaarden, van heden af, ter lezing liggen.

Het antwoord zal op Dingsdag den 27sten daaraanvolgende ter gezegde Secretary te bekomen zyn.

De President van het Gemeente Bestuur,
THEOPS. JUTTING.

Den 22en December 1831.

UITTREKSELS UIT SURINAAMSCHE COURANTEN.

NEDERLANDEN.

'sGravenhage September 1.—Naar men verneemt is, by besluit van Z. M. den koning, Z. K. H. de Prins van Oranje tot veldmaarschalk over het Nederlandsche leger benoemd geworden, en zyn aan hoogstdenzelven twee der op de Belgen by Hasselt veroverde stukken geschut vereerd geworden, om, ter gedachtenis van den door Z. K. H. zoo roemryk volbragten veldtogt, by het monument op het kasteel van Soestdyk geplaatst te worden.

— De minister van buitenlandsche zaken in Belgie, steunende op de handhaving van het *status quo* in het groot-hertogdom van Luxemburg, heeft zich schriftelyk gewend aan het militaire gouvernement van de vesting Luxemburg, aan hetzelve voorstellende, dat by den tegenwoordigen staat van zaken, niets den vryen ingang in de stad meer scheen te verhinderen, aan ambtenaren, bedienden en andere personen, die dienst in Belgie hebben genomen, en dat dien ten gevolge het gezegde gouvernement als verbod ten dien opzigte kon intrekken.

Alvorens op deze depeche van den minister te antwoorden, heeft het militair gezag den Bondsdag geraadpleegd, welke daarop het volgende besluit heeft genomen:

Uittreksel uit het protocol van de 25ste zitting van het Duitsche-Verbond, gehouden den 11den Augustus 1831.

"*Oproer in het groot-hertogdom Luxemburg, beteugeling der insurgenten in het Luxemburgsche, en maatregelen van verdediging tegen de Belgen.*

1.) Naardien de Bondsdag geene mededeeling heeft ontvangen, noch van wege Z. M. den koning der Nederlanden, als groothertog van Luxemburg, noch van wege de conferentie te Londen, welke de vorderingen der Belgen, aan den gouverneur van de vesting Luxemburg ingezonden, billyken of regtvaardigen, en er dus geene redenen bestaan, om ten dien aanzien in onderhandeling te treden, zoo wordt het bestuur van de vesting opmerkzaam gemaakt, zich niet in eene dwaling te laten brengen, nopens het gedrag, hetwelk het jegens de autoriteiten en de onderdanen van het Belgische gouvernement moet houden: een gedrag dat hetzelve is voorgeschreven door de besluiten van den Bondsdag; en de Bondsdag, vindt geene redenen, om in de regelen van bestuur, welke dezelve aan het gezegd gouvernement der vesting voorgeschreven heeft, eenige verandering te brengen.

2.) De ambassades van Oostenryk en van Pruissen worden verzocht ter kennisse van de conferentie van Londen te brengen, de vorderingen van het Belgische gouvernement, is ook het besluit, door den Bondsdag dienaangaande genomen, en de conferentie te doen opmerken, dat ingeval, gelyk de publieke dagbladen vermelden, er voorstellen aan den koning der Nederlanden en aan het Belgische gouvernement zyn gedaan, waarby de conferentie hare goede diensten heeft aangeboden, op dat het *status quo*, door het Duitsche Verbond, op het grondgebied van Luxemburg, aan het Bondgenootschap behoorende, tot aan het einde der onderhandelingen, worde gehandhaafd, de Bondsdag zich des te eer kan onthouden zich daaromtrent te verklaren, dewyl dezelve geene mededeeling ten dien opzigte, noch van Z. M. den koning der Nederlanden, noch van de conferentie van Londen heeft bekomen. Voor het overige verwacht de Bondsdag, met volkomen vertrouwen, dat in den loop der onderhandelingen, de regten van het Bondgenootschap en van het huis van Nassau op het groothertogdom Luxemburg, ten stiptste in aanmerking zullen worden genomen; en dat er geene bepalingen zullen worden gemaakt, waardoor eenige verandering zoude komen, het zy in de onschendbaarheid des grondgebieds, het zy in de betrekkingen van het Groothertogdom, zonder voorloopige toestemming van Z. M. den koning der Nederlanden, in zyne hoedanigheid van Groot-Hertog, en van het Duitsche Bondgenootschap."

In weerwil van bovengenoemd besluit van den Bondsdag, gaan de Belgen voort, met Luxemburg als een Belgische provincie te beschouwen en order te geven tot het verkiezen van afgevaardigden voor het congres.—Hierop is in het Luxemburgsche afgekondigd de volgende

PUBLICATIE.

Van den generaal-majoor, president der commissie van het gouvernement-generaal des groothertogdoms Luxemburg.

Inwoners van het Groot-Hertogdom!

"Een oproer, zoo ongerymd in deszelfs doel als onberedeneerd in deszelfs gevolgen, een oproer uit Belgie gekomen, met een gevolg van ellende en onheilen, heeft zich over uw land verspreid, tot verwondering van verstandige lieden, opregte bewonderaars van de goede gevoelens en van de bekende getrouwheid der Luxemburgers.

Te vergeefs hebben de magistraten getrouw aan hunnen post en aan hunnen pligt, aangetoond. zoo door hunne proclamatien als door de verdregen, welke er de grondslag van waren dat Luxemburg een byzonder eigendom van den koning, den groothertog, was, afgezonderd en afgescheiden van Belgie; de inwoners, door de eerste afdwaling medegesleept, hebben er geen acht op geslagen: zy hebben gekozen het oor te leenen aan het ydel gezwets van heerschzuchtigen en rustverstoorders.

"Wat is er intusschen gebeurd? De dolzinnige vertogen der oproerige dagbladen, de overdrevene eischen van het overweldigende gouvernement, die dezelve beschermde, de meesterachtige aanmatigingen der aanhangers van hetzelve, de dwaze beraadslagingen van het zoogenaamd nationale congres en de constitutie zelve, welke hetzelve, heeft voortgebragt; al deze opeenstapeling van drogredenen en van onverstand heeft voor de onweerstaanbare magt der waarheid moeten buigen.—Het oproer heeft moeten erkennen, dat al wat voor Belgie gedaan is, het Groot Hertogdom Luxemburg niet betreft, en dat, om hetzelve zamen te vereenigen, men den afstand van den wettigen Souverein benoodigd had.—Maar hoe heeft de wettige vorst de overweldiging *in statu quo* opgenomen? Hy heeft dezelve door zyne zegevierende wapenen verworpen, en zoo Frankryk tusschen beide is gekomen, is zulks, volgens deszelfs eigene bekentenis, geschied om de protocollen te doen nakomen.

"Dien ten gevolge heeft de generaal-majoor, president van de commissie voornoemd, voldoende aan de bevelen, van Z. M. den koning der Nederlanden, Groot-Hertog van Luxemburg, ontvangen.

"Besloten hetgeen volgt:

"Art. 1. De inwoners van hetzelfde groot-hertogdom, eene nationaliteit genietende, afgezonderd van die van Belgie, bekrachtigd door de verdragen van 1815, en erkend by de protocollen van de conferentie van Londen, moeten, als zondanig, zich onthouden van deel te nemen aan de verkeizingen, welke den 29sten Augustus aanstaande en volgende dagen, zullen plaats hebben, ter benoeming van senateurs en vertegenwoordigers, bestemd om een nieuw wetgevend ligchaam in Belgie uit te maken.

"Art. 2. De inwoners van de stad Luxemburg die, in weerwil van deze tegenwoordige waarschouwing, aan de verkiezingen zullen deel nemen, zullen uit de stad gesloten worden en er niet meer mogen binnen komen.

"Gedaan te Luxemburg in het hotel van het generaal-gouvernement van het groot-hertogdom, den 24sten Augustus 1831.

De generaal-majoor enz.
DE GOEDECKE.

Men verzekert te *Parys*, dat aldaar eene vereeniging bestaat van aanhangers van het vorig bewind, welke meer dan 10,000 leden telt, en geregeld in kleinere afdeelingen die elk onder een byzonder opperhoofd staan, is gesplist, terwyl alles zoo onder dezelve geregeld is, dat allen binnen weinig tyds kunnen worden opgeroepen en byeenkomen—dat de Carlisten zeker zyn van de medewerking van 5 maarschalken, van een overgroot aantal generaals en van 20 regimenten; en dat, terwyl Frankryk bedreigd wordt door 170,000 Oostenrykers, 50,000 Piemontesen, 350,000 Pruissen en 300,000 man bondstroepen, de Fransche krygsmagt den 10 Juny ll. slechts 395,512 man sterk stelde, daaronder mede gerekend 50,000 man gendarmes Veteranen en andere manschappen, die voor de inwendige dienst bestemd zyn, en een groot aantal ongekleeden en ongewapenden; zoo dat men 10 Juny slechts 215,000 man beschikbaar had.

Ook zegt men dat de Koning van Spanje eene wapening van 50,000 man zou bevolen hebben, inmiddels wierden er talryke benden naar de grenzen van Portugal gezonden.

De prins van Wied-Neuwid heeft den gewezen Koning *Karel X* voor de regtbank van de Seine gedagvaard, om zich te zien veroordeelen tot betaling eener oude schuld van 262,355 franken. Het is te verwonderen, zegt een der dagbladen, dat *Karel X* met een inkomen van 30 millioen jaarlyks (behalve de inkomsten der kroongoederen) nog zoo vele schulden heeft achtergelaten.

BEKENDMAKING.

Algemeene Secretary den 1sten December 1831.

DE HoogEd. Gestr. Heer Directeur dezer kolonie heeft op verzoek van den Heer W. C. Hoijer denzelven ontslagen van de waarneming der administratie van het Derde District in de Oost Divisie dezes Eilands en den Heer M. M. A. Correa tot Districtmeester van het gemelde District benoemd.

W. PRINCE, Sec.

Curaçao den 2den December 1831.

DE Jaarlyksche zitting der Commissie ter indeeling tot en vrystelling van den Schutterlyken dienst, zal op den 12den dezer aanvang nemen op het Gemeente Huis; en als daartoe door den HoogEd. Gestr. Heer Directeur dezer kolonie geautoriseerd zynde, roept de voormelde Commissie by deze op alle dienstpligtigen tot den Schutterlyken dienst, dewelke nog niet zyn opgeschreven, ten einde op den gemelden 12den dezer des voormiddags te tien ure, voor haar te verschynen om in de onderscheidene corpsen Schuttery en Landstorm, zoo als het zal behooren, ingedeeld te worden; op pœne als by het Reglement voor de Schuttery is vastgesteld.

Het voorzittend Lid der voormelde Commissie,
W. PRINCE.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur,
den 9den December 1831.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, brengt ter kennis van en gelast by deze aan alle Broodbakkers dat de Brooden voor de volgende week te bakken het gewigt zullen moeten houden van 21 Oncen voor 15 Centen; terwyl de Fransche Brooden EenOnce minder zullen kunnen wegen, op pœne als by publicatie van den 16den Maart 1824 is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur voornoemd,
De Secretaris van hetzelve,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

BEKENDMAKING.

Secretarie van het Gemeente-Bestuur,
den 2den December 1831.

HET Gemeente-Bestuur dezes Eilands, doet by deze aan alle Vleeschhouwers kennis geven, dat de pryzen van Versch Vleesch voor de loopende maand December zyn bepaald als volgt:

Ossen Vleesch op niet hooger dan 30 Centen per pond.
Schapen of Lams Vleesch op niet hooger den 25 Centen per pond.
Kabrieten en Varkens Vleesch en Schilpad op niet hooger dan 20 Centen per pond en gelast hun verder zich daaraan te houden op pœne als by de wet is bepaald.

Van wege het Gemeente-Bestuur,
De Secretaris van hetzelve,
I. J. RAMMELMAN ELSEVIER Jr.

BEKENDMAKING.

DAAR het Huis van Commercie gecanteerd hebbende onder de firma van Josias, David & Judah H. Dovale, by onderlinge overeenkomst is ontbonden, zoo worden die genen dewelke eenige vorderingen tegen gezegde firma mogten hebben, opgeroepen om dezelven ten hunne pakkuize ter vereffening inteleveren; wordende verder ook al de genen dewelke aan meergenoemde firma schuldig zyn, verzocht en des noods aangemaand, om het door hun verschuldigde aantezuiveren, ten einde daardoor de kosten en onaangenaamheden te vermyden die eene anderzins noodzakelyke geregtelyke invordering hun zoude veroorzaken.

JOSIAS DOVALE.
DAVID DOVALE.
JUDAH H. DOVALE.

Den 7den December 1831.

BEKENDMAKING.

DE ondergeteekende van voornemen zynde om van dit eiland naar Jamaica te vertrekken, verzoekt een ieder die eenige vorderingen ten zynen laste mogt vermenen te hebben, dezelven ter vereffening aan hem inteleveren, terwyl alle dezulken die aan hem schuldig zyn, verzocht en des noods aangemaand worden, om met hem te komen likwideren; zullende hy by gebreke daarvan verpligt zyn om het aan hem verschuldigde geregtelyk te doen invorderen, en de belanghebbenden de onkosten en het onaangename van die wyze van invordering als dan aan zich zelven te wyten hebben.

JOSIAS DOVALE.

Den 7den December 1831.

Liefhebberij Komedie,

"On fait ce qu'on peut
Non pas ce qu'on veut."

DE Werkende Leden brengen mits deze ter kennisse van de Heeren Leden Intekenaren dat de representatie van

Don Juan ou le Festin de Pierre,

Blyspel in vyf Bedryven.
op aanstaanden Maandag den 19den dezer zal plaats nemen.

CURAÇAO.

Vaartuigen in en uitgeklaard sedert onze laatste.

INGEKLAARD—DECEMBER.

3.	golet Antonetta, Barend,	Puerto Cabello
5.	—— Merkuur, Ramires,	Adicora
6.	bark Carmen, Morales,	Puerto Cabello
9.	—— Flor de la Mar, Tejera,	Cayos de San Juan

UITGEKLAARD—DECEMBER.

3.	bark Margaritha, Buelta,
	—— Maria del Carmen, Kranwinkel,
	golet Gysbertha, De Brot,
	bark Trenidad, Hands,
7.	—— Fanny, De Haseth,
8.	—— Twee Vrienden, Tromp,

Op den 4den dezer is de Koloniale Pakket van Suriname aangekomen. Wy hebben by deze gelegenheid van onze onderscheidene correspondenten Couranten ontvangen tot de dagteekening van den 25sten November, behelzende Europische berigten tot het begin van September. Niettegenstaande dat onze Europische over St. Thomas en de Vereenigde Staten van Amerika ontvangene berigten tot den 1sten October loopen, zoo vinden wy echter verscheidene byzonderheden van de Nederlandsche berigten in de Surinaamsche Couranten, welke wy in onze Courant overnemen.

Met de Koloniale Pakket is alhier van Suriname aangekomen Mevrouw D. Jutting, Weduwe G. A. C. Heldewier Vignon, en Zoontje. Met een gevoel van leedwezen maken wy gewag van het overlyden van den Weledelen Gestrengen Heer G. A. C. Heldewier Vignon, in leven Kapitein Luitenant, kommanderende Z. M. Brik Valk, hetwelk plaats had te Paramaribo op den 5den November d. j. Al de genen die den overledene in leven gekend hebben, zullen met ons den vroegtydigen dood van een allezins achtingswaardig en geëerbiedigd man betreuren.

Wy vinden tevens in de Surinaamsche Couranten het overlyden te Paramaribo van verscheidene personen, welke alhier geboren of bekend zyn, namelyk:

Op den 5den Sept. in den ouderdom van 61 jaren, Mevrouw Cornelia Wilhelmina Striddels. Weduwe Cornelis Ringeling.
„ „ 4den Oct. in den ouderdom van 50 jaren, de Weledele Heer Lourens De Mey Crisson.
„ „ 12den „ De Heer Eduard Jan Cornelis Croese, oud 26 jaren.
„ „ 13den „ De Weledele Gestrenge Heer Mr. P. D. Van Esch, in den ouderdom van ruim 35 jaren.

In de laatst ontvangene Nieuw Yorksche Couranten vinden wy een protocol van het Londensche Kongres waarby Frankryk uitgesloten werdt om deel te nemen in de beraadslagingen opzigtelyk het slegten der aan de grenzen van Belgie liggende fortressen.

De Koning van Frankryk is te voorbarig geweest in het bekend maken van het voornemen om de fortressen te sloopen; men was wel overeengekomen om zulks te doen, doch het moest nog geheim blyven; dit nu niet geschiedt zynde, heeft de Britsche Minister op het sterk aandringen van eenige leden van het Parlement, zich genoopt gevonden opheldering van de zaak te geven. Hy bekende dan dat het eene fout was van een vorig ministerie om die fortressen te laten maken, welke tot schutmuur tegen Frankryk moesten dienen en door bondgenootschappelyke troepen (waarschynlyk door Pruissen, Oostenrykers en Engelschen) bezet werden; want het zoude onzin geweest zyn, van het Koningryk der Nederlanden te willen vorderen om alléén die onzaglyke groote en uitgestrekte fortressen te bezetten. Deze vestingen zyn bezet geworden door de militie uit de zuidelyke provintien der Nederlanden, uit Belgen, die in opstand gerakende meester dezer vestingen geworden zyn. Hoe schielyk zoude Frankryk niet in het bezit van die fortressen geraakt zyn!

By aanschryving van den Secretaris voor de binnenlandsche zaken van het Gemeenebest van Venezuela, sub dato Caracas den 13den November 1831, zyn de vertegenwoordigers voor de gewone zitting van het jaarlyksch Congres te zamen geroepen tegen den 20sten January 1832 in de hoofdstad Caracas.

Eene project-wet ziet het licht om in Venezuela de wettige hypothecaire renten te verminderen van 5 op 2½ ten honderd 's jaars, waartoe als aanleiding wordt opgegeven:

1. Dat de voortbrengselen der vaste goederen waarop hypotheken gevestigd zyn door de ongelukkige gebeurtenissen des lands byzonder zyn verminderd.

2. Dat door de verminderde bevolking en daaruit voortspruitend gebrek aan landbouwers de kosten van kultuur en ontginning aanmerkelyk zyn verhoogd.

3. Dat al mede hiertoe bygedragen heeft de vryheid, by de wet op de manumissie, verleend aan vele slaven tot die hypotheken behoorende.

En 4. Eindelyk, dat de renten behooren geëvenredigd te zyn aan de voortbrenging, hetwelk niet in aanmerking is genomen by de wet van 31 July van het jaar 14, maar slechts de toenmalige verliezen der hypotheken door den oorlog en de aardbevingen.

Deze wet zal ook van effekt zyn voor alle de reeds bestaande hypotheken.

NEDERLANDEN.

Amsterdam, Augustus 20.—Het is stellig dat Duinkerken, Ryssel, Calais en andere vestingen aan de kusten van het noord westelyk gedeelte van Frankryk op eenen geduchten voet van tegenweer gebragt en van al het noodige dubbel worden voorzien. Wat is het doel van deze toerustingen aan eene zyde van dit land waar zy alleen maar door één ryk kan worden aangevallen, door Engeland namelyk, maar die is immers de getrouwe bondgenoot van Frankryk? en zou dit ryk vrees hebben voor eenen oorlog van Holland met Belgie, en meenen deze laatste eenen bondgenoot in Engeland te vinden, om met beider hulp Holland te bestryden, alsdan zou een Engelsch leger den Belgischen grond betreden, en de geschiedenis leert, dat Groot-Brittanje niets voordeeliger voorkomt, dan in verschillende landen eenige streken lands te bezetten, die onwinbaar zyn, en eens Belgie in hunne magt hebbende, zou Frankryk ongetwyfeld Engeland niet gaarne tot eenen nabuur hebben. De versterking dus van deze Fransche vestingen toonden genoegzaam aan, dat het bestuur aldaar zeer goed met de geheime bedoelingen van het Britsch ministerie is ingelicht.

— Men zegt dat Z. M. de Koning, een of-en defensief verdrag met het gouvernement der Vereenigde Staten van Noord-Amerika gesloten heeft.

— Uit 's Hage meldt men, dat Pruissen in eene Nota aan Engeland had verklaard, dat, wanneer hetzelve direkt of indirekt Holland schade toebragt, Pruissen alsdan Hanover zou bezetten en tot indemniteit aan Holland overgeven: terwyl Noord-Amerika onzen Koning de verzekering had gegeven, niet alleen ter zee te zullen beschermen, maar zelfs, op eigene kosten onze Kolonien te willen bezetten, zoodat wy, des noodig, onze troepen van daar konden ligten.

— By het inrukken van ons leger te Turnhout, is daar gevonden en in bezit genomen, omtrent *zeventig of tachtig duizend* guldens, in gouden tien guldenstukken bestaande.—*Surin. Courant.*

Uit " Le Courier des Etats Unis."

Nieuw York, September 14.

Wy hebben eenen brief van Port-au-Prince ontvangen, uit denwelken men de volgende omstandige verhalen van den Orkaan die op den 14den Augustus ten zuiden van dat eiland gewoed heeft, leest.

Port-au-Prince, 24 Aug. 1831.—Den 14den dezer heeft eene verschrikkelyke wind de grootste verwoestingen op ons eiland veroorzaakt; men heeft hem aan het noorden van het eiland niet gevoeld. Port-au-Prince heeft ook weinig schade geleden; het is te Jeremie, Aux Cayes en Jaquemel dat hy zyne groote verwoestingen uitgeoefend heeft. De stad Jeremie bestaat niet meer, de huizen zyn ingestort en vele menschen liggen begraven onder de puinhopen; alle de kustvaarders die aan de reede lagen, zyn verloren gegaan; eene Amerikaansche golet staat geladen in eene straat van de stad. De stad Aux Cayes is geheel omver geworpen; de wind woedde terzelver tyd hevig uit het noorden en zuiden en dreef de zee in de pakhuizen en huizen, waar het water zes voet hoog stond; alles is verloren: koopwaren, kisten, boeken, &c.; 300 personen zyn er omgekomen. In de vlakte bleef er geen boom noch huis over. Te Jaquemel heeft de stad weinig geleden, doch twee Amerikaansche vaartuigen die gereed lagen om te vertrekken, zyn omgeslagen en met derzelver ladingen, en man en muis vergaan. Een vaartuig van St. Domingo wordt gemist; langs de kust hebben alle havens dezelfde ongelukken gevoeld, men vooronderstelt dat er 4 à 500 personen zyn omgekomen. De oogst is byna vernield.

Het eiland Cuba heeft ook een' zeer geweldigen wind gevoeld.

Met de aankomst van *Mc Donough*, te Philadelphia, heeft men dagbladen van Havana ontvangen tot den 27 Augustus, waarvan het volgende een uittreksel is:

"Den 13den Augustus liet een vreeslyke Orkaan zich in de provincie Moro gevoelen: de muren van het kasteel Moro, eenige groote pakhuizen en het militaire hospitaal zyn omver gewaaid; de vaartuigen in de haven liggende werden verbryzeld en een groot getal op het strand geworpen; de kerken en de huizen hebben ook groote schaden geleden. Wy wenschen ons geluk dat wy slechts ongelukken van dien aard te beklagen hebben; niemand is omgekomen, de storm heeft van 10 ure des morgens tot 1 ure in den namiddag gewoed.—Het veld in den omtrek heeft ongelukkig hetzelfde geluk niet getroffen, eenige personen zyn omgekomen.—De koffy plantagien zyn voor het grootste gedeelte vernield en het verlies van koopmanschappen in de pakhuizen en de oogst op het veld, wordt op vele millioenen patienjes geschat. De inwoners vreezen om weldra den hongersnood en ellende te zien opvolgen.

Brieven te Smirna ontvangen, loopende tot den 1sten Augustus van de stad Aleppo, melden dat Bagdad door de overstrooming verwoest is geworden, die 12,000 huizen weggesleept en vernield heeft. Dit ongeluk by de pest gevoegd, heeft in deze stad slechts het derde deel van hare bevolking overgelaten.

September 28.

Londen, Augustus 21.—Men schryft uit Rimini dat de kolonel Bentivoglio de Pauselyke troepen, die onder zyne bevelen staan verzameld en van hun gevorderd had den eed van getrouwheid aan den Paus te doen, en tegen de vaderlanders van Romagne uit te trekken; maar de soldaten weigerden zulks te doen en verdeelden zich in twee deelen, eene party voor den Paus en eene

voor de liberalen, welke elkander met woede aanvielen; een groot getal werd gedood en byna 50 gekwetst.

Inneming van het eiland St. Michiel door de troepen van Donna Maria.

Den 30sten July verliet de graaf Villaflor, aan het hoofd van 1500 man de haven van Anyra om St. Michiel aan te vallen, zyne flotille bestond uit 10 goletten en jachten, 3 kanoneerboten en 12 a 15 platte vaartuigen om de ontscheping te bewerkstelligen. St Michiel werd door 3,000 man verdedigd en de kusten waren door eene Portugeesche korvet beschermd.

Maandag den 1sten Augustus ontscheepten de troepen van de Koningin zich op de noordelyke kust van het eiland te Achadinha; en te 2 ure ontmoetten zy de voorhoede van het leger van Don Miguel, vielen het aan, dreven hetzelve op de vlugt en maakten zich meester van een stuk geschut. Den volgenden dag (2den Aug.) na eenen geforseerden marsch op Ribeira Grande, kwamen zy aan de voornaamste standplaats van de Miguelisten, wier leger uit 2600 man bestond, ondersteund door 8 stukken geschut en twee mortieren en gekommandeerd door den luitenant kolonel Silva Reis.

Na een gevecht van zes uren namen de Miguelisten de vlugt en lieten hun grof geschut en hunne amunitie op het slagveld achter. Te 6 ure des avonds kwamen te Ribeira Grande de troepen van de Koningin met weinig verlies aan; te 9 ure ontving de Graaf Villaflor de tyding dat de stad Porto Delgado Donna Maria als Koningin had afgekondigd en dat de meeste der Miguelisten de wapenen nedergelegd hadden.

October 26.

St. Petersburg.—De laatste onlusten waren ernstiger dan men denkt. Dertig á veertig boeren hebben er deel in genomen; des keizers tegenwoordigheid en eene versterking van troepen waren noodig om de onlusten te dempen.

De hitte is hier op de hoogste graad gestegen, zoodanig dat de bosschen in den omtrek van Petersburg van zelven in brand zyn geraakt; alle distrikten werden daardoor verwoest, en dikwyls verduistert de rook de zon; gedurende vele dagen was de termometer op 36 gr. geklommen, en evenwel moest men zich in flanel gewikkeld houden om de Cholera te vermyden.

Aan de oevers van de Rhyn, Sept. 4.—Sedert veertig dagen heerscht de Cholera onbekend te Weenen. Heden verneemt men dat het Oostenryksche gouvernement aan dat van Beyeren bekend gemaakt heeft dat die geesel zyne verwoestingen in de hoofdstad van dit ryk uitoefent. De tydingen van heden melden dat deze vreeselyke ziekte zich te Berlyn verspreid heeft en dat er vele menschen reeds daaraan gestorven zyn. De kooplieden van Frankfort zyn ontevreden dat de Senaat van deze stad nog geene maatregels genomen heeft tegen het invoeren van de Cholera, die gemakkelyk door het invoeren van koopmanschappen en door aankomen van vreemdelingen kan ingevoerd worden.

BELGIE.

Men schryft uit Gend den 14den September, hetgeen volgt:—

Men meldt ons de aankomst van 12,000 Hollanders, die te Axel, Hulst en Terneuse gekantonneerd zyn geworden.

De Oranjisten geven voor dat deze week eene poging op Gend zal aangewend en dat Sakse-Weimar aan het hoofd zal gesteld worden.

Er bestaat geene orde meer te Gend. Indien de Hollanders zich vertoonen, is er geen twyfel of Gend zal bezet worden; een gedeelte van de inwoners verlangt het en het andere is volstrekt moedeloos.

Men beschouwt hier als stellig waar het voornemen van den Koning van Holland om den 10den October de vyandelykheden te hervatten. In dit oogenblik neemt hy in Hollands-Vlaanderen zyne stelling; hy maakt zyn leger voltallig en doet alles wat noodig is om Belgie aantevallen; en het zyn zeker niet de nieuwe Belgische rekruten, die men onder de orders van de Fransche generaals zal stellen, hoe goedwillig zy ook zyn, welk talent hunne opperhoofden ook mogten hebben, die aan een nieuwe inval weerstand zullen kunnen bieden.

Brussel, Sept. 20.—Menschen die uit Holland komen, zeggen dat de grootste geestdrift onder alle volkklassen heerscht. Men heeft er besloten om niets aan de Belgen aftestaan en zelfs verbeelden zich eenige vaderlanders dat door het regt van overwinning Holland niet alleen aan Belgie het gewigt van haar schuld moet doen gevoelen, maar zich daarenboven nog van eenig deel van haar grondgebied hunne keus laten welgevallen.—De dagbladen van Vlaanderen vermelden dat er in Hollandsch-Vlaanderen een leger van 25,000 man is.

De ontevredenheid wordt hier elken dag grooter, de ellende vermeerdert en bedreigt gedurende den winter het gansche land te overweldigen. De werkklasse ondervindt voornamelyk de wreede uitwerking van het stilstaan des handels. De koning heeft omtrent 500 pond sterling ingeteekend ten einde onder de ongelukkigen verdeeld te worden.

Men bemerkt vooral, als eene buitengewone zaak, de zorg welke men voor de eigendommen van den Prins van Oranje draagt; zyne paleizen worden geëerbiedigd, en wat nog het vreemdtst voorkomt, is dat er op zyn buitenplaats van Tervueren, 7 mylen van deze stad, nog 21 paarden zyn, die hem toebehooren en die wel onderhouden worden; zy zullen den 27sten dezer maand op de publieke veiling verkocht worden.

Het gouvernement heeft orders gekregen om eene strenge quarantaine te bezigen ten einde het invoeren van de Cholera in dat land te beletten.

Het Belgische gouvernement was druk bezig om een leger op de been te brengen dat vooreerst door vele Fransche generaals en drie honderd officieren zal gekommandeerd worden. Men moet ook de landstorm onder wapens roepen en in den loop dezer maand zullen er 100 stukken geschut uitgerust zyn, gereed om in het veld te komen. Deze voorbereidende maatregels zyn noodzakelyk geworden en zelfs verhaasd, zoo wegens den aanstaanden terugtogt der Fransche reserve troepen als de aannadering van het tydstip waarop de wapenstilstand tusschen de Belgen en de Hollanders zal eindigen.

De Hollandsche dagbladen kondigen officieel aan dat de op den 29sten Augustus met de Belgen gesloten wapenstilstand op den 10den October zal eindigen.

Brussel, Sept. 13.—De kolonel Murat, ex-koninklyke prins van Napels, is gisteren in het logement van Bellevue aangekomen. Hy is van voornemen zich met zyn huisgezin in deze stad nedertezetten. De Fransche troepen trekken op hun grond gebied terug en binnen twee of drie weken zal er geene Fransche soldaten op den bodem van Belgie meer zyn.

FRANKRYK.

Parys, Sept. 12.—Met de kourier hebben wy een brief uit Londen ontvangen, aankondigende dat ingevolge een protocol geteekend door de vyf leden van het Londensche kongres en aangenomen door het Fransche gouvernement, Frankryk uitgesloten zal zyn uit alle de beraadslagingen betrekkelyk het slegten van de fortressen aan de Belgische grenzen. Men verzekert dat de 12,000 man Fransche troepen die in Belgie waren gebleven, vóór het einde van de maand naar Frankryk zullen terug keeren.

ENGELAND.

Twee linie schepen van den eersten rang zyn naar de Taag gezeild, onder het bevel van den admiraal Parker; eenige fregatten en andere oorlogs vaartuigen moeten op station naar Oporto gezonden worden, op aanvraag van de Engelsche handelaars aldaar, ten einde eene krachtige bescherming te geven aan de Engelsche onderdanen die in deze stad wonen en aan hunne eigendommen. De vaardigheid met dewelke de admiraliteit deze schepen uitgerust heeft, om tot hulp der Engelschen, die ongelukkiglyk aan de beleedigingen en aan de beschimpingen van de sateliten van Don Miguel bloot gesteld zyn, zal, wy hopen het, strekken tot eene waarschuwing aan het gouvernement van Portugal.

PORTUGAL.

Met de aankomst van een schip uit Madera, vernemen wy, dat op het bekend raken aldaar der tyding van de aankomst eene Fransch eskader er een opstand onder de inwoners van dat eiland ten gunste van de Koningin Donna Maria heeft plaats gehad; doch na eenige wederstand gelukte het den gouverneur om den opstand te dempen. Deze ambtenaar heeft den Engelschen konsul beschuldigd van die tyding in omloop te hebben gebragt en hem het arrest in zyn konsulaat aangezegd; waarop hy een sterk piket troepen ter bezetting van de deuren van den konsul geplaatst heeft ten einde alle inkomen en uitgaan te beletten. De gouverneur meende den konsul zoodanig ingesloten te houden, tot dat hy nieuwe berigten van Lissabon zoude ontvangen hebben.

Frankryk heeft Spanje met eene oorlogsverklaring gedreigd, ingeval het Spaansche gouvernement zich bemoeide met den aanstaanden stryd, welke tusschen Don Pedro en Don Miguel zal plaats hebben. De *Constitutionnel* meldt dat de zaakgelastigde van Frankryk aan het hof van Madrid heeft te kennen gegeven dat indien Spanje van de *non-interventie* afweek, het voor het Fransche gouvernement het teeken zal zyn om de Pyreneën door de Fransche legers te doen overtrekken.

Londen, Sept. 25.—De op gisteren van Lissabon alhier ontvangene brieven melden dat duizend personen die deel genomen hebben of die verondersteld worden deel genomen te hebben in de beweging van den 21sten Augustus, door Don Miguel ter dood gevonnisd zyn. Van dezen zyn er 18 in het aanzyn en binnen het schot van eene Fransche korvet aan de kaai ter dood gebragt; het waren 16 soldaten, 1 vaandrig en 1 kadet; allen werden dood geschoten. Op den 11den zoude men 20 soldaten dood schieten en 6 burgers ophangen. De Fransche korvet en al de andere oorlogs vaartuigen die op de Taag lagen, hadden hunne vlaggen gedurende dit bloedig schouwspel halfsteng. Het is billyk te zeggen dat alle die er gedood zyn geworden Portugezen zyn. (Eene fraaije billykheid als men niet anders handelen kan; men zoude ook billyk jegens zyne Portugesche Majesteit geweest zyn, zoo hy de onderdanen van eene vreemde mogendheid had laten ombrengen; hy mag jegens zyne onderdanen alleen billyk zyn en hem naar gelieven laten keelen.)

COLUMBIA.

De Brik Medina brengt dagbladen van Carthagena tot den 24sten en van Bogota tot den 11den September.—De landengte van Panama is bevredigd. De kolonel Herrera heeft, na de troepen van Alzuru en van Luis Urdaneta in drie gevechten vernield te hebben. de beide hoofden en ook 21 van hunne makkers, die in zyne handen gevallen zyn, laten dood schieten. De kolonel Hand, kommandant van de haven en van het kasteel van Chagres, die als de stichter van deze zamenzwering beschuldigd wordt, zal ook dood geschoten worden.

Door een besluit van den 1sten September, heeft de Vice President eene groote verandering gemaakt, zoo in het leger, het ministerie als in de onderscheidene administratien.

In een besluit van den 27sten Augustus, worden al de akten der administratie van den Generaal Urdaneta van nul en geener waarde verklaard. Hetzelfde besluit vernietigd ook alle de benoemingen tot burgerlyke ambten gedaan onder dat gouvernement.

De Generaal Santander is benoemd geworden door de provintie Pamplona als lid van het Kongres.

De verjaring van den slag van Santuario is op den 27 Augustus te Bogota gevierd geworden door de troepen onder het bevel van den Generaal Espino.

Het gouvernement van den Ekwator heeft in eene depeche gedagteekend van Quito verklaard, dat het gouvernement van Bogota dezelfde gevoelens koestert en dezelfde grondbeginselen volgt als dat van den Ekwator, en dat de volmaakste eensgezindheid tusschen de beide gouvernementen moet bestaan.

VENEZUELA.

CIRCULAR.

Repùblica de Venezuela.—Secretarìa del interior—Seccion primera. Caracas noviembre 19*de* 1831 2, *y* 21. *N*. 181

AL SR. GOBERNADOR DE ......

El artìculo 218 de la ley fundamental ha abierto las puertas de Venezuela á todos los extrangeros de cualquiera nacion, para que viviendo sujetos á las mismas leyes que los ciudadanos del Estado, gozen en sus personas y propiedades de la misma seguridad. El Gobierno está obligado á cumplir y hacer cumplir esta disposicion constitucional; y la recuerda por esta circular á sus agentes, deseoso de verla guardar siempre con fidelidad, porque está persuadido de que nada es mas honoroso ni mas útil para la nacion. Despoblado como está el pais, es imposible que llegue á desarrollar los poderosos elementos de prosperidad que encierra, y es la primera necesidad de Venezuela aumentar el número de sus habitantes para acrecer con él la industria y los productos, y llegue el dia en que con hombres y capital bastantes, pueda esta tierra privilegiada marchar con rapide en la carrera de sus progresos.

Muchos extrangeros nos han ayudado en la obra de la independencia, muchos nos han franqueado sus capitales, los hombres cultos y liborales de toda la tierra tienen simpatía por estos paises deliciosos, en que es tan pródiga la naturaleza, y en que ha tomado asiento la libertad; y es necessario que nosotros correspondamos con aquella franca hospitalidad y cordial inteligencia, que siempre han respirado nuestras leyes, que son tan propias de nuestro carácter, y que tanto honor han hecho á Venezuela.

Al decir esto á US. tengo órden del Gobierno para encargarle que por todos los medios posibles propenda á su objecto que ademas de ser un deber prescripto por la ley fundamental por tratados con algunas naciones y por derecho de gentes, interesa altamente al decoro y honor nacional.

Soy de US. con sentimientos de consideracion y respeto.

Muy obediente servidor,

Firmado, NARVARTE.

Es copia, NARVARTE.

Ons is door den Weled. Gestr. Heer T. J. TRAVERS, Consul in dienst van Zyne Majesteit den Koning der Nederlanden ter plaatsing ingezonden de navolgende

VERTALING.

CIRCULAIR.

GEMEENEBEST VAN VENEZUELA.

Secretary van Binnenlandsche Zaken.—Tweede Afdeeling.—Caracas 19 November 1831.—2 en 21.—N°. 181.

Aan den Heer Gouverneur van ....

Het 218de Artikel van de Grondwet heeft de havens van Venezuela opengesteld voor alle vreemdelingen onverschillig van welke natie, ten einde, onder naarleving derzelfde wetten waaraan de burgers van den staat zyn ondergeschikt, in hunne personen en goederen dezelfde zekerheid te genieten. De regering is verpligt deze grondwettige instelling te handhaven en te doen handhaven, en herinnert dit, door middel van dezen rondgaanden brief, aan derzelver Agenten, verlangende zulks steeds met getrouwheid worde nagekomen, als overtuigd dat niets meerder vereerend of nuttig kan zyn voor de natie. By den ontvolkten toestand des lands is het onmogelyk de uitgestrekte grondstoffen van welvaart welke hetzelve bevat, te ontwikkelen en dus eene eerste behoefte voor Venezuela om te trachten het aantal van derzelver inwoners te vermeerderen, ten einde daardoor de voortbrenging en nyverheid te vermenigvuldigen, op dat de dag aanbreken moge waarop, door toereikende bevolking en kapitalen, dit bevoorregte land met rassche schreden voortga in den loopbaan van deszelfs ontwikkeling.

Vele vreemdelingen hebben ons bygestaan in het werk der onafhankelykheid; vele hebben ons hunne kapitalen verleend, en de beschaafde en verlichte mannen van geheel de wereld hebben een welwillend medegevoel voor deze heerlyke landen waar de natuur zoo verkwistend hare schatten uitgestort en de vryheid hare zetel gevestigd heeft. Het is derhalven noodzakelyk dat wy hen te gemoet komen met die gulle gastvryheid en die hartelyke overeenstemming welke onze instellingen steeds hebben gekenmerkt, die zoo geheel eigen zyn aan ons volks karakter, en aan Venezuela tot eer hebben gestrekt.

U dit mededeelende, ben ik door de regering gelast U op te dragen om door alle middelen in uw bereik mede te werken tot dit doel, hetwelk boven en behalven by de grondwet voorgeschreven, door Traktaten met eenige natien en door het volken regt, bevestigd te zyn, van hoog belang is voor het decorum en de eer der natie.

Ik teeken my met de gevoelens van onderscheiding en achting,

Uw zeer gehoorzame dienaar,

(geteekend) NARVARTE.

Voor kopy,

(geteekend) NARVARTE.

Voor getrouwe vertaling,

De Consul in dienst van Zyne Majesteit

den Koning der Nederlanden,

TRAVERS.

DE NEDERLANDERS BY LEUVEN,
IN 1635 EN 1831.

Wanneer men het gebeurde onzer dagen met vroegere tydperken onzer geschiedenis vergelykt, zoo ontdekken wy met vreugde, dat de oude *Nederlandsche* volksaard, althans wat moed en volharding betreft, nog onverbasterd gebleven is. Wanneer is er een tyd geweest, dat de schutteryen, eene menigte vrywilligers uit alle standen, zelfs de bloem der studerende jongelingschap, *negen maanden* lang in het veld gelegen, en zich alle ongemakken en ontberingen van den krygmansstand ter verdediging van den vaderlandschen grond heeft getroost. De jaren 1629 en zelf 1672 (toen het gevaar nog veel meer drong) kunnen, wat langdurigheid dier opoffering betreft, hiermede niet vergeleken worden. Hebben wy niet in VAN SPEYK eenen CLAASSENS wedergevonden? Het is dus ook aangenaam, twee gelyksoortige gebeurtenissen, op twee eeuwen afstands gebeurd, de aanval op *Leuven* in 1635, door Prins FREDERIK HENDRIK in het toppunt van onzen roem, en dien in 1831 door Prins WILLEM *van Oranje* te vergelyken. Wy zullen ons daartoe van de *Gedenkschriften* bedienen, onder het oog van Prins FREDERIK HENDRIK opgesteld, door hem nagezien, en naderhand in *Duitschland* door zynen kleinzoon wedergevonden.

Het eerste, wat wy daarby in aanmerking moeten nemen, is, dat gelyk thans de *Fransche* magt *tegen* ons optrok (50,000 man), wy *destyds* de *Franschen* tot bondgenoot hadden. Hun leger, 20,000 man sterk, was door den Koning onder de bevelen van den Prins gesteld, wiens magt even sterk was. Men ging dus met 40,000 man uit den omtrek van *Maastricht* op *Leuven* los, waar de *Spaansche* magt onder eenen kardinaal, broeder des Konings van *Spanje*, maar, hoewel een geestelyke, geen onkundig krygsman) verzameld was. Ten anderen houde men in het oog, dat de *Belgen* toen, onder eene vreemde heerschappy staande, geen byzonder belang in eigen verdediging hadden, terwyl zy thans hunne *roemryke omwenteling* tegen de snood verguisde *Hollanders* te verdedigen hebben.

Ten derden was het *Nederlandsche* leger in 1635 grootendeels uit vreemdelingen zamengesteld. De Prins spreekt van *Duitschers, Schotten* en *Engelschen*, die nog dikwyls het spits afbeten. In 1831 daarentegen bestaat het hier bykans alléén uit inlanders, grootendeels zelfs uit schutteryen en vrywillige jagers van onze hooge scholen, die voor eerst in het vuur komen, en den vyand door hunnen heldenmoed verbazen, zoo dat hy, de *Hollanders*, tot zoo veel moed niet in staat keurende, hen voor vermomde *Pruissen* houdt.

Het vierde onderscheid in beide togten is de *snelheid* derzelve. FREDERIK HENDRIK komt uit den omtrek van *Maastricht* in *vyf* dagen te *Thienen* (*Tirlemont*). Prins WILLEM legt dien afstand in *twee* dagen af (den 9den en 10den Augustus). Deze spoed van onze zyde was volstrekt noodzakelyk, wilden wy de overwinning behalen vóór de aankomst der *Franschen*, die dagelyks gewacht werden, en onzen arm zouden hebben verlamd. Vervolgens komen de *omstandigheden* der beide togten in aanmerking. De togt ging, in 1635, gelyk thans, over *Thienen*. Hoe geweldig ook de haat der *Belgen* tegen ons was, zy durfden zich, door den schrik, die van *Hasselt* voor ons uitgegaan was, getroffen, in 1831 niet verzetten; in 1635 daarentegen verdedigde zich het stadje *Thienen* eenigen tyd, door eenen *Spanjaard* (los ARCOS) daartoe bewogen. Nogtans wist de Prins voor het oogenblik de orde te bewaren, voornamelyk door de zorgen van den generaal der artillerie, heer van BREDERODE, en den generaal der artillerie, grave VAN STIRUM.)Een graaf VAN STIRUM heeft ook thans by de kapitulatie van *Leuven* medegeteekend.) Dan 's morgens, by het opengaan der poort, werd het stadje deerlyk geplunderd en in brand gestoken. Dergelyke ysselyke tooneelen zyn hier nu toch niet voorgevallen.

Men wilde ook in 1635 het vyandelyke leger te *Leuven* van *Brussel* afsnyden en zich dan van laatstgemelde stad meester maken, doch dit gelukte niet: de kardinaal infant merkte zulks in tyds en voorkwam het, door zich met de hoofdmagt in *Brussel* te werpen. LEOPOLD was zoo vlug of zoo schrander niet. Hy liet zich door den Prins, die daartoe den uitmuntenden BERNHARD VAN SAXEN WEIMAR afzond, zoodaning overvleugelen, dat hem na de nederlagen, den weg over den *Yzeren Berg* was afgesneden, en hy in alleryl naar *Mechelen* moest vlugten.

De aanslag op *Brussel* dus gemist zynde, besloot FREDRIK HENDRIK met de *Fransche* veldheeren *Leuven* te *belegeren*. De stad was toen meer versterkt dan thans, nogthans hadden de *Belgen* er in de laatste dagen werken aangelegd, waarvan zy veel ophef maakten. De uitslag was geheel verschillend in 1635 en 1831. Na ruim 8 dagen voor de plaats gelegen te hebben, moet het beleg toen *worden opgebroken*, uithoofde van ziekten en gebrek aan levensmiddelen. Men trok over *Diest* en *Weert* naar *Roermond* terug. *Diest* werd door de *Spanjaarden* hernomen, en daar zy kort daarna zelfs *Schenkenschans* aan de *Waal* verrasten, kon de veldtogt als geheel mislukt beschouwd worden.

De *tiendaagsche* veldtogt van Augustus 1831 daarentegen is van onze zyde, *wat het krygskundige aangaat*, volkomen gelukt. Door eene reeds van krygsbewegingen, [illegible] NAPOLEON of 's Prinsen leermeester WELLINGTON waardig, heeft ORANJE, midden tusschen twee vyandelyke legers ingeschoven, eerst dat van de *Maas* overvalt, en byna zonder verlies van zyne zyde, in de [illegible]felykste wanorde doen vlugten, zich vervolgens met alle haast naar het leger van de *Schelde* gewend, dit eerst over *Thienen* van *Brussel* afgesneden, daarna, terwyl het eene sterke stelling in had, omgetrokken, tot den terugtogt naar *Leuven* genoodzaakt, van punt tot punt verdreven, daarop de stad omsingeld, en men zou die, benevens het gansche heir, al het geschut en krygsbehoeften, en misschien den nieuwbakken Koning hebben in handen bekomen, indien niet de *Engelsche* gezant eenen wapenstilstand *geëischt* had, en 50,000 *Franschen* te *Brussel* gekomen waren. En nog met al die nadeelen is men tot op twee uren afstands van *Brussel* gekomen, hetwelk zich, van alles ontbloot, zonder de *Franschen* zou hebben moeten overgeven, en men is, in *éénen dag* meester van *Leuven* geworden, terwyl LEOPOLD, die zyne hoofdstand niet bereiken kon, naar *Mechelen* vlood. Hoe hoog staat dus 1831 boven 1635!

1831.

1 AUGUSTUS.——13 AUGUSTUS.

Uit het hoofdkwartier te *Breda* vaardigde de dappere Prins WILLEM *van Oranje* eene dagorder voor het leger uit, op den 1sten Augustus, waarin hy, onder anderen, zeide, dat hy, met het zwaard in de hand, hetzelve hoopte te overtuigen, dat het bloed der NASSAU'S nog in zyne aderen vloeit: en dat geen offer hem te zwaar is voor het heil en de onafhankelykheid zyns vaderlands. Deze by het aanvaarden van het opperbevelhebberschap geuite woorden, werden met gejuich ontvangen; het leger wist, dat het op den moed en het beleid van *Oranje* rekenen konde, en het volgde hem met blymoedigheid naar het slagveld, by het *voorwaarts*, door hem uitgesproken. Aan de spitse van het leger, wees de held van *Waterloo* den weg aan zyne legerbenden, en ging hen moedig voorby elke gelegenheid. Wáár men ook stryden mogt, dáár was ook hy, en zyn voorbeeld heeft gewis niet weinig toegebragt, om aan het vuur niet gewone en nog jeugdige manschappen standvastigheid, beradenheid en moed in te boezemen. Aan zyn krygsbeleid, aan zynen moed mogen wy het dank wyten, dat de zich onverwinnelyk noemende DAINE nog dien zelfden avond zyn leger vernietigd of verstrooid zag, dat hy trotschelyk zynen vyand verachtte, en denzelven zeide ten halven weg te zullen te gemoet gaan. Niet altyd te paard gezeten en zyne bevelen uitdeelende, maar ook te voet en met het geweer in de hand aan het hoofd van stormende bataljons, kenteekende kloekmoedigheid, tegenwoordigheid van geest en vernuftig krygsbeleid den held van *Nederland*. Waar hy zich vertoonde, week de vyand; en ware hy niet wezenlyk een goed Christen, dat is een braaf, weldenkend, nederig en op het Opperwezen zyn vertrouwen vestigend held, even als hy een groot veldheer is; dan zoude hy, als CEZAR, hebben kunnen zeggen: "IK KWAM, IK ZAG EN OVERWON."— Maar *Hasselt* was niet alleen getuige van 's Vorsten onverschrokkenheid en moed. Ziet gy dáár, in de velden by *Leuven*, aan het hoofd der legerscharen, niet dien boven alles uitstekenden witten vederbos? het is die van den Prins *van Oranje*. Als een baken voor zyne legermagt, als een schrikbeeld voor zyne vyanden, te midden van het hevigst en aanhoudenst kanonvuur, wiegt zich die pluim op den vorstelyken hoed; wat ook gebeuren mag, hetzy een sluipmoorder hem belaagt, hetzy zyn oorlogspaard onder hem wordt weggeschoten, dezelfde beradenheid, dezelfde dapperheid, dezelfde geestdrift, kenschetst hem ook hier; hy bezielt de legerbenden met ongeloofelyken moed; hy spreekt tot hen op den minzaamsten toon; maar voor den vyand zyn ze schrikkelyk. Hy volhardt ook in den ongelyksten stryd; en hy ziet zyne dapperheid met de schoonste zege bekroonen, Ja, hy heeft het bewezen, op nieuws bewezen (ofschoon wy hem nooit hebben miskend) nog vloeit het echte Nassausche bloed in zyne aderen; ja, hy heeft den vaderlande zich zelven op nieuw ten offer gebragt, en dat vaderland ziet zich door hem eer en leven teruggegeven. De onafhankelykheid van den staat is op nieuw gecimenteerd, en *Nederland* en *Oranje* voor *Europa* en het nageslacht gekenteekend als niet verbasterd van de deugden en den heldenmoed der vaderen. Ja, wy beamen met geheel ons hart wat hy den 13den Augustus te *Leuven* aan dit zelfde leger zeide, dat hy twee dagen voor den uitmarsch te *Breda* had begroet: "Wy hebben nu onze taak volbragt. Wy hebben gedaan wat "Koning en Vaderland van ons eischten. Wy hebben gezegevierd over den vyand, tegen wien wy "ten stryde zyn gegaan."—Eere zy den God van *Nederland*, voor de vernieuwde gunst en de bewyzen van trouwe, aan ons Vaderland gegeven. Dank zy het Opperwezen toegebragt, met een opregt en innig geroerd gemoed, voor het behoud van den Prins *van Oranje*; dank zy het Opperwezen toegebragt, dat ons Vorstelyk Huis door geene treffende verliezen bedroefd is; dank ook daarvoor dat het op het altaar der vaderlandsliefde door Neêrlands inwoners gebragte offer zóó welgevallig is aangenomen, en dat zulke heerlyke uitkomst aan onze onderneming geschonken is!!!

Dan, zoo wy van den opperbevelhebber van ons leger en diens woorden hebben gesproken; zoo is het ook voegelyk, dat wy ook een blik werpen op het gedrag en de beloftenissen van hem, die zich aan het hoofd van het vyandelyke leger stelde. "Aan uw hoofd, dappere Belgen," zal ik my stellen; ik ben Belg gelyk gy, en de "vyand, dien gy reeds een maal overwonnen hebt, zul-"len wy weldra wederom vernietigen. Ik wacht U "waar de eer, uwe vaderlandsliefde en uw pligt U roe-"pen" Op zoodanige wyze sprak. Vorst LEOPOLD tot de Natie, waarover hy zegt Koning te zyn. Maar het leger van de Maas bestond reeds niet meer, eer LEOPOLD er zich heeft kunnen byvoegen; te *Leuven*, omringd van Fransche en Engelsche krygslieden en staatsdienaren, wacht hy den Prins *van Oranje* af, om dien te verslaan, en opdat zyne fiere vrienden getuigen zyn mogten van zynen moed en van den strydlust en de onverwinnelykheid zyner krygslieden. Reeds antwoordt hy met een hevig vuur van uit de hoogten op den aanval der in de diepte aanrukkende Hollandsche benden; maar nauw heeft hy een half uur het bevel gevoerd, of daar schittert de witte vederbos van den held van *Waterloo* hem in de oogen; en hy verlaat het slagveld.— Dapper mogen zyne krygsbenden zich eene ruime poos verweerd hebben, zy hebben moeten zwichten, zelfs van uit hunne zóó voordeelig gekozene stellingen, voor dien onwankelbaren en onversaagden moed welke de overtuiging, van eene eerlyke zaak voor te staan en het gevoel van onverdiend steeds belasterd te zyn, altyd inboezemt. Zy zyn gevallen, die verwatene Belgen; op de heuvelen by *Leuven* zyn zy gevallen; door het wraakzwaard der Nederlanders hebben zy geboet voor verraad, voor meineed, voor laster, voor ondankbaarheid. In hunnen overmoed hebben zy een edel en getrouw volk miskend en uitgetart, dat die schimpingen wist te waardeeren en ze te verachten; by het naderen van het onweder, dat hen met vernietiging bedreigde, rees echter, te midden van die trotschheid en verwatenhhid, de noodkreet op; en slechts aan vreemde legerbenden hebben zy het te danken, dat hun volksbestaan niet te niet gedaan is geworden.—"Tegen de *vereenigde* magt der "Franschen en Belgen zullen de Hollanders niet be-"stand zyn; en zoo zy het al dorsten te wagen, om het "leger van 50,000 man der Franschen aan te randen, "spoedig zoude *Frankryk* tot *driemalen* toe en meer nieu-"we legerbenden kunnen doen aanrukken tegen dezelve." Zoo spreekt een der tolken van het Belgische volk — Nederige erkentenis, dat de als zóó lafhartig uitgekreten vyand er toch niet tegen op zonde zien, om met de Franschen zich te meten! Nederige erkentenis, dat de opgeblazene Belgen zonder vreemde hulp niets vermogen! Nederige erkentenis, dat eene natie van vier millioen zielen, vereenigd met eene natie, dit dertig millioen zielen telt, niet behoeft te vreezen voor eene natie, die slechts twee millioen zielen sterk is; maar wier wapenen niet zouden behoeven onder te doen zelfs voor die der vereenigde natien!!!

Maar *Nederland* voert geenen kryg tegen *Frankryk*; slechts *Belgie* te tuchtigen was het doel. Ja, wy hebben ons doel bereikt; wy hebben op den vyand, dien wy te bestryden hadden, gezegevierd! Het *Oude Nederland*. laten wy het openbaarlyk erkennen, en het aan onze kinderen overbrengen,—het lieve vaderland is, onder de aanbiddelyke toelating des Heeren, andermaal door *Oranje* van den ondergang gered.

Iets aangaande Maastricht.

Een Romeinsch beroemd schryver heeft gezegd: *dat het schande was voor een Staatsman, wanneer hy de geschiedenis en de wetten niet verstond.* Wat zoude hy wel zeggen, wanneer hy de leden der conferentie te Londen, afgezanten der vyf groote mogendheden onbewimpeld er voor uit hoorde komen, dat zy (die zich bevoegd achten, om de lotgevallen der volken te regelen,) omtrent een allezins gewigtig punt, te weten de vroegere betrekking van Maastricht tot de voormalige Republiek der vereenigde Nederlanden, zoo wel wat de *regtskwestie* als wat de *daadzaak* aangaat, (*le point de droit et le point de fait*) *niet* in staat zyn om met *kennis van zaken* te oordeelen. In het Belgisch congres weet men er niets van; en men verontschuldigt zich aldaar met een beroep op *Walter Scott*, die echter, en zulks niet in een geschiedkundig werk, maar in eene *Roman* zich vergist heeft omtrent de taal, welke hy de Luikenaars doet spreken.—Het is bespottelyk by eene officiele discussie Walter Scott als eene historische autoriteit aan te halen. Maastricht is eene stad van hooge oudheid, en het is niet altyd uitgemaakt, wanneer in de middeleeuw van Trajectum zonder verder byvoegsel gesproken wordt, of er van *die* stad, dan wel of er van Utrecht de reden is.—Maastricht is oorspronkelyk eene Luiksche stad, en de zetel geweest van het bisdom, naderhand prins bisdom tot op 698, toen de H. Lambertus den marteldood onderging, na welke gebeurtenis de zetel des bisdoms te Luik gevestigd werd. Guilliardyn, en naderhand Commelin, in zyn verhaal der belegering van Maastricht, hebben zich vergist met deze verandering van zetel op het jaar 1290 te brengen. In 1632 is die stad door prins Frederik Hendrik voor de Republiek veroverd, nadat Pappenheim, de beruchte verwoester van Maagdenburg, vruchteloos beproefd had, den prins in zyne linien aan te tasten, en de belegering te doen opbreken. In 1672 door Lodewyk XIV genomen, werd deze vesting in 1678 by den vrede van Nymegen aan ons teruggegeven. Even zoo in 1748, toen Lodewyk XV dezelve had bemagtigd, doch straks by den vrede van Aken teruggaf. Maastricht is steeds aan de Republiek der vereenigde Nederlanden gebleven, tot dat by de Alliancie van 17 Mei 1795, die stad aan de Fransche Republiek afgestaan is, by het beruchte traktaat, hetwelk ons tot Bataafsche Republiek metamorphoseerde; maar wat er ook gebeurd zy, nimmer is Maastricht als tot Belgie behoorende, aangemerkt geworden. Eerst na 1815, heeft men die stad tot de hoofdplaats der provincie Limburg gelieven te herscheppen. Maastricht en het daaronder behoorende Vroenhof, had vóór 1795 eenen *indivisen magistraat*, welke jaarlyks door *twee* gedeputeerden van den prins-bisschop van Luik, en twee *gedeputeerden* van de *Staten-Generaal*, onder den naam van *Commissarissen-deciseur.* gezamenlyk aangesteld en veranderd werd, bestaande uit 2 hoofdschouten, 2 regerende burgemeesters, 14 schepenen, 8 gezworen raden, 2 betaalmeesters, 2 pensionarissen en 2 secretarissen der schepenstoelen of hooge gereeten, 2 ontvangers der nieuwe stadsmiddelen, behalve 1 ontvanger van H. H. M. de Staten-Generaal. Het bewind in die stad kwam dus gedeeltelyk aan den *staat*, gedeeltelyk aan den prins-bisschop van Luik. De vesting en de bezetting waren uitsluitend onder het gezag der Staten-Generaal. De *Roomschgezinden* hadden zoo wel als de *Gereformeerden*, alhier hunne openbare kerken en Godsdienst; ook bestond de magistraat uit leden van de beide gezindheden. De prins-bisschop van Luik was een *Duitsche Ryksvorst*, en het was met dezen, dat onze Republiek het burgerlyk bestuur over Maastricht deelde, maar met Braband of met eenige andere der Belgische gewesten, is deze stad sedert 1632 nimmer vereenigd geweest.